766/07

Den 21. februar 2007 blev i sag nr. 69.865:

xxxx xxxxxxxxxx
xxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxx

mod

Kommunernes
Pensionsforsikring A/S
Tuborg Havnevej 14
Boks 824
2900 Hellerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har haft arbejdsmarkedspension i Kommunernes Pensionsforsikring A/S, påstår selskabet tilpligtet at udbetale dækning ved tab af erhvervsevne. Klageren er desuden utilfreds med, at selskabet med tilbagevirkende kraft fra tegningstidspunktet har indsat fire klausuler på policen.

Selskabet har fastholdt, at det i forbindelse med behandling af sagen modtog oplysninger, som gav grundlag for - med tilbagevirkende kraft til tegningstidspunktet i 2004 - at påføre fire tiårige klausuler på klagerens police, henholdsvis for nakke- og skuldergener, ryggener, panikangst og hovedpine. Da klagerens aktuelle erhvervsevnetab primært skyldes de lidelser, der er omfattet af klausulerne, og da selskabet ikke finder det godtgjort, at klageren efter tegning af forsikringen har pådraget sig lidelser, som isoleret set har medført et dækningsberettigende erhvervsevnetab, er det selskabets opfattelse, at det desuden har været berettiget til at afvise at udbetale dækning ved tab af erhvervsevne under henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke var varigt nedsat med 2/3, inden dækningen på gruppelivsforsikringen bortfaldt den 1/6 2004.

Klagerens pensionsordning gav ret til fuld præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne, hvis klagerens generelle erhvervsevne - efter udløb af karensperioden på tre måneder - var nedsat til mindre end 1/3 af den fulde erhvervsevne.

Det fremgår af sagen, at klageren, der er født i 1948, i forbindelse med tegning af forsikringen den 25/6 2003 underskrev følgende helbredserklæring:

"Jeg erklærer at:

- jeg er fuldstændig rask og arbejdsdygtig
- jeg inden for de seneste 10 år ikke har lidt af og ikke har været undersøgt eller behandlet for andre lidelser end almindelig forkølelse og influenza, og at jeg ikke har været indlagt på sygehus eller lignende
- jeg i øjeblikket ikke bruger og ikke tidligere gennem længere tid (mere end en måned) har brugt lægemidler ordineret af læge eller anden behandler
- ovenstående oplysninger er i overensstemmelse med sandheden."

Den 18/1 2006 ansøgte klageren selskabet om udbetaling af helbredsbetingede ydelser bl.a. som følge af kroniske gener i nakke, hoved, skuldre og arme, svimmelhed samt psykiske problemer i form af agorafobi og depression. Af ansøgningen fremgår det, at klageren første gang søgte læge på grund af symptomer fra de nævnte lidelser i 1986, at hun havde været i arbejde som kontorassistent indtil maj 2004, og at hun pr. 1/1 2006 havde fået tilkendt offentlig førtidspension.

Til brug for vurdering af sagen indhentede selskabet oplysninger fra klagerens egen læge samt fra K. Kommune.

Af journalen fra klagerens egen læge fremgår det, at klageren i november 1993 og januar 1994 henvendte sig med smerter i ryggen og skulderen. Klageren blev henvist til røntgen, som bl.a. viste tegn på ansamlinger i venstre skulderled. I 1995 henvendte klageren sig med nakkehovedpine, som trods fysioterapi gav hende mange smerter. I 1998 blev klageren desuden henvist til fysioterapi som følge af smerter i skuldre og ryg.

Af fællesjournal af 7/12 2004 fra B. Hospital fremgår det, at klageren "i mange år har haft kronisk spændingshovedpine" med migrænelignende anfald og i øvrigt "klager over let depression".

3. 69.865

Af journal af 16/5 2005 fra Liaisonpsykiatrisk afdeling på B. Hospital fremgår bl.a.:

> "**Konklusion**
> 57-årig kvinde henvist fra neurologisk afdeling. Pt. har mangeårig hovedpine, og har i en årrække haft enkelte panikanfald. Disse tiltaget i styrke og omfang siden pt.s for knapt 1 år siden mistede familiemedlem. Har de senest måneder desuden udviklet depression."

Af erklæring af 26/8 2005 fra lægekonsulent M.B. fremgår bl.a.:

> "Vurdering og plan:
> 57-årig kvinde med mangeårig smerteanamnese som følge af slidgigt i nakken samt skulderen (rotator cuff syndrom). Sidstnævnte med arbejdsmæssig sammenhæng med fortsættelse af énsidig gentaget arbejdsfunktion med vrid af venstre skulder, trods symptomer og sygemeldinger. Som følge af bevægeapparatsmerterne er der tilkommet hovedpine. Gennem det sidste år symptomer svarende til depression, men er først 22.08.2005 påbegyndt regelmæssig antidepressiv behandling, som grundet det korte forløb endnu ikke har haft effekt. Har desuden særdeles ringe søvnkvalitet, hvilket kan være begrundet af såvel smerter som depression.
> ...
> Kursisten er fortvivlet og vred over at skulle fortsætte arbejdsprøvningen. Arbejdsindsatsen har da også været yderst beskeden. Der har ikke været effekt af rygskole, Kursisten har dog en udtalt mangel på søvn, og det ville være rart at kunne se funktionsevnen, når den antidepressive medicin og søvnrytmen er stabiliseret."

Af ressourceprofil fremgår bl.a.:

> "08-11-2005
> P. fortæller at hun i forbindelse med sit arbejde for ca. 10 år siden fik begyndende smerter i ryg, nakke, skulder samt overarm.
> ...
> P. fortæller at hun i 1987 blev forsøgt behandlet med blokader. Behandlingen smertelindrede de efterfølgende 2-3 uger. Samme behandling blev genoptaget i 1993 og 1998 med samme resultat. Derudover blev hun forsøgt ultralydbehandlet i 1993. Effekten af behandling var ikke god. P. fik efter hver behandling kvalme samt en voldsom hovedpine."

Ved skrivelse af 30/6 2006 meddelte selskabet, at det - efter modtagelse af de lægelige oplysninger - havde indsat fire klausuler af ti års varighed ved erhvervsevnetab som følge af henholdsvis nakke- og skuldergener, ryggener, panikangst og hovedpine for tilbagevendende lænderygbesvær og smerter i højre skulder. Den nye police ville gælde med tilbagevirkende kraft til tegningstidspunktet.

I samme skrivelse meddelte selskabet, at det i relation til vurderingen af hendes erhvervsevnetab ikke fandt det godtgjort, at hendes generelle erhvervsevne var nedsat i dækningsberettigende grad, mens hun var omfattet af pensionsordningen.

Klageren har over for nævnet udtrykt utilfredshed med, at selskabet ikke vil anerkende, at hendes erhvervsevne er nedsat med 2/3, og at selskabet derudover har indsat de fire klausuler på hendes forsikring.

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Til støtte for at klagerens erhvervsevne ikke var nedsat med 2/3 inden forsikringens bortfald den 1/6 2004, henviser selskabet i skrivelse af 8/8 2006 bl.a. til, at klageren modtog arbejdsløshedsdagpenge frem til sin sygemelding i august 2004, hvorfor hun har stået til rådighed på arbejdsmarkedet på normale vilkår. Det er derfor selskabets opfattelse, at hendes erhvervsevne ikke på det tidspunkt kan have været varigt nedsat med mindst 2/3.

Til støtte for, at selskabet har været berettiget til at indsætte klausulerne i klagerens police, anfører selskabet i sin skrivelse til nævnet bl.a.:

"• Som udgangspunkt for vurderingen af, om helbredsoplysningerne er tilfredsstillende, anvendes de vejledende retningslinier udgivet af Videncenter for Helbred og Forsikring. Det er imidlertid Kommunernes Pensionsforsikring, der suverænt fastsætter antagelsesvilkårene.

• Det er dokumenteret i sagens akter, at forsikrede helt tilbage til 1987 havde gener fra ryg/skuldre og nakke, hvilket medførte hovedpine.

• Forsikrede har i den forbindelse modtaget behandling i form af blokader, konsulteret praktiserende læge og været henvist til røntgenundersøgelser adskillige gange i årene frem til tegning af forsikringen.

• Det fremgår af journaloplysninger fra både H. Hospital og B. Hospital, at forsikrede siden midten af halvfemserne med mellemrum har haft anfald af panikangst.

• Det er selskabets vurdering, at disse lidelser indebærer en forøget risiko for erhvervsevnetab, og selskabet har derfor været berettiget til at ændre vilkårene for forsikredes pensionsordning, som det er sket.

• Forsikredes aktuelle helbredsmæssige situation skyldes ifølge sagens lægelige akter en forværring af hendes smertegener fra bevægeapparat og ryg samt af hendes anfaldsvise panikangst.

- Hendes erhvervsevnetab er derfor omfattet af de klausuler, der er påført ordningen, hvorfor der ikke sker udbetaling jf. pensionsregulativets § 6."

Af pensionsregulativet fremgår bl.a.:

"**B. Udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab**

Betingelser for udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab
Medarbejderen opnår ret til udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab, når:

- den generelle erhvervsevne* er varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne, og
- erhvervsevnen i forsikringstiden er nedsat af helbredsmæssige årsager på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, som ikke er fremkaldt med forsæt, og
- medarbejderen er fratrådt sin stilling, og
- lønudbetaling er ophørt

*) Ved den generelle erhvervsevne forstås erhvervsevnen i ethvert erhverv.
...
§ 6 Helbredsbetingelser
...
Klausul
Hvis selskabet i forbindelse med oprettelse af pensionsordningen eller i forbindelse med en senere ændring af pensionsordningen vurderer, at der er en forhøjet risiko for dødsfald og/eller en forhøjet risiko for erhvervsevnetab, oprettes pensionsordningen eller visse pensioner med en klausul. Det betyder, at der ikke opnås dækning ved dødsfald og/eller erhvervsevnetab i klausulsperioden, hvis død eller erhvervsevnetab skyldes den eller di lidelser, som har været årsag til klausulen."

Af regulativ for præmiefritagelse og invalideydelse fremgår bl.a.:

"**Definition af Invaliditet**

1. Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, således at erhvervsevnen er nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne, og det skal være overvejende sandsynligt, at erhvervsevnen - trods lægelig behandling, omskoling, optræning eller uddannelse er og fortsat må anses at være nedsat med 2/3 eller mere.

2. Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn

er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder."

Nævnet udtaler:

Nævnet bemærker, at klageren ved sin afgivelse af helbredsoplysninger i 2003 bl.a. undlod at oplyse om lægekonsultationer i forbindelse med smerter i nakke, skuldre og ryg i 1994, 1995 og 1998, røntgenundersøgelsen i 1994 samt tilbagevendende spændingshovedpine og anfald af panikangst. På denne baggrund finder nævnet - under henvisning til det gældende pensionsregulativet - ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har indsat klausulerne med tilbagevirkende kraft som sket.

Herefter, og idet nævnet ikke finder det godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne var varigt nedsat med mindst 2/3 før forsikringens bortfald den 1/6 2004,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen

udskriften bekræftes

Henning Jønsson